

Mødet den 11. April 1912.

(For lukkede Døre).

Fraværende: N. Joh. Laursen og Magnus Nielsen.

1. (J. Nr. 40—1912). Indstilling fra Brolægningsudvalget om at modtage følgende Licitationstilbud paa **Leverancer og Arbejder til Brolægnings-, Vej- og Kloakvæsenet** i Tiden fra 1. April 1912 til 31. Marts 1913:

Nyt Brolægningsarbejde: A. K. Thingskov og H. P. Petersen, Sølystgade 14.

Reparation af Brolægning: A. K. Thingskov og H. P. Petersen.

Chausseringsarbejder: Petersen & S. Chr. Hansen, Sjællandsg. 82. S. C. Johansen, Norsgade 14.

Lægning af Cementfliser og Klinker: Thingskov og Petersen.

Murerarbejde: Murermester A. R. Skaade, Fredericiagade 35.

Smedearbejde: Smed Toft Jensen, Frederiksgade Nr. 4—6.

Kloakarbejde: Entreprenørerne Mølgaard og Andreasen, Istedgade 1 og Skovvejen 131.

Brolægning efter Rendegravninger: Thingskov og Petersen.

- Transports af ekvarerede Sten: Chr. Pedersen, Knudrisgade 4. P. Pedersen, Frederiksballe 139.
- Transport af Fliser og Kantsten: Martin Jensen og Clemen Andersen, Østergade 41 og Munkegade.
- Transport af gamle Brosten: Chr. Pedersen, Knudgade 4. P. Pedersen, Frederiksballe 139.
- Snekørsel: Mads Nielsen, Nørrebrogade 7. L. Glass, Fredensgade 27.
- Jord med Læsning: Clemen Andersen. Martin Jensen og Chr. Pedersen, Toldbodgade 6.
- Jord uden Læsning: Clemen Andersen. Martin Jensen og Chr. Pedersen, Toldbodgade 6.
- Skærver med Læsning: Chr. Jensen, Nørrebrogade 32. L. Glass.
- Skærver uden Læsning: Chr. Jensen, Nørrebrogade 32. L. Glass.
- Transport af store Sten: Chr. Pedersen, Knudrisgade 4. P. Pedersen, Frederiksballe 139.
- Transport af Mosaiksten: Chr. Pedersen, Knudrisgade 4. P. Pedersen, Frederiksballe 139.
- Kørsel af enkelte Læs: Mads Nielsen. Jens Andersen, Fredericiagade 18.
- Kørsel af Grus, Sand og Ral fra Stranden, Langelæs, Saralyst, Silkeborg Vej, Lisbjerg og Marselisborg til Nord for Aaen: J. Chr. Andersen, Bøgegade.
- Kørsel af Grus, Sand og Ral fra Stranden, Langelæs, Saralyst, Silkeborg Vej, Lisbjerg og Marselisborg til Syd for Aaen: N. Pedersen, Bülowsgade 58.
- Daglønsskørsel: Mads Nielsen. Jens Andersen.
- Vandvognsskørsel: Chr. M. Nielsen, Nørrealle 63—65. Martin Jensen og Chr. Pedersen, Toldbodgade.
- Jernstøberarbejde: Caroc & Leth.

Levering af Cement: L. Hammerich m. fl. A. Chr. Østergaard.

Levering af Cementrør: Fabrikant A. Thomsen.

Levering af glasserede Lerrør: L. Hammerich og A. P. M. Qvist (svenske). Chr. V. Christensen, Studsgade 29 (engelske).

Lægning af Tjærebeton: Jens Sørensen & Co., Molsgade 3.

Indstillingen vedtoges.

2. (J. Nr. 29—1912). Fra Budgetudvalget forelægs følgende Indstilling af 9. d. M. angaaende Fornyelse af **Overenskomsten med Lægeforeningen for Aarhus og Omegn om Kommunelægeforholdene**:

»Efter Forhandlingerne i Byraadets Møde den 29. Februar angaaende Overenskomsten med Lægeforeningen for Aarhus og Omegn om Kommunelægeforholdene her i Byen har Budgetudvalget udbedt sig en Udtalelse fra Fattigudvalget og har modtaget hofølgende Skrivelse af 13. f. M. med dertil hørende Bilag. I Henhold til de deri indeholdte Oplysninger, hvoraf fremgaar, at Udgifterne her i Byen til Lægetilsynet med de under Fattig- og Alderdomsunderstøttelsesvæsenet forsørgede Personer er uforholdsmæssig store i Sammenligning med de tilsvarende Udgifter i andre større Byer her i Landet, tillader Udvalget sig at indstille, at man for Tiden indskrænker sig til at forny den hidtil gældende Overenskomst for 1 Aar og uden Ændringer, altsaa saaledes at de af Lægeforeningen ønskede, af Budgetudvalget i dets Skrivelse af 28. Februar tiltraadte Ændringer (1—3) bortfalde. Samtidig med, at dette meddeles Lægeforeningen, bør Byraadet da formentlig gennem Foreningen anmode de paagældende

Læger om under Udførelsen af deres Virksomhed som Kommunalæger at bestræbe sig for, at Kommunens Udgifter paa denne Konto nedbringes, dels derved, at Lægehjælp for Kommunens Regning kun ydes virkelig Trængende, dels derved, at Rekvisitionerne angaaende Medicin holdes indenfor rimelige Grænser, og at gratis Mælk ligeledes kun ydes virkelig Trængende. Det foreslaas derhos — under Henvi-
ning til de forommeldte Oplysninger om Kommunens uforholdsmæssig store og stadig stigende Udgifter til Kommunallægevæsenet — tilkendegivet Lægeforeningen, at hvis disse Udgifter ikke nedbringes, vil Byraadet, — uagtet man anser den nuværende Ordning for den mest tidssvarende — dog se sig nødsaget til ved Aarets Udgang at tage under Overvejelse, om man vedblivende tør fastholde denne Ordning eller bør vende tilbage til den tidligere Ordning: et begrænset Antal Kommunalæger med fast Løn«.

Fattigudvalgets Skrivelse var saalydende:

»I Anledning af vedlagte Sag angaaende Lægeordningen skal Udvalget oplyse: Siden den nuværende Ordning med Valg af Læge blandt de Læger, der ville behandle fattig- og alderdomsunderstøttede, fandt Sted 1. April 1906, har Udgiften, bortset fra de særlig antagne Læger ved Fattiggaarden + Optagelseshjemmet og Alderdomshjemmet, hvilke Læger lønnes med henholdsvis 2000 Kr. og indtil 2500 Kr. aarlig, til de nævnte Læger (altsaa uden Special-Lægebehandling) været:

1906—07	1907—08	1908—09	1909—10	1910—11
Fattv. 3015 Kr.	3734 Kr.	7901 Kr.	8677 Kr.	11102 Kr.
Aldrd. 1919	» 2193	» 4648	» 5225	» 5605
4934 Kr.	5927 Kr.	12549 Kr.	13902 Kr.	16707 Kr.

Antallet af henviste Patienter (Hovedpersoner) vedrørende Fattigvæsenet har i samme Tidsrum været:

	1906—07	1907—08	1908—09	1909—10	1910—11
Læge + Medicin	459	477	480	458	518
Alene Lægehjælp	190	243	412	536	708

Antallet af Henvisninger til »alene Lægehjælp« har i indeværende Aar for de forløbne 11 Maaneder været 690, og Antallet vil saaledes atter overgaa forrige Aar.

I denne Forbindelse vil man forøvrigt oplyse, at Lægerne have Bemyndigelse til i Sygdomstilfælde til de fattigunderstøttede (ikke til de Trængende, der ere tilstaaede »alene Lægehjælp«) at ordinere sød Mælk 14 Dage ad Gangen. Denne Bemyndigelse har medført, at der er ordineret Mælk saaledes:

1906—07	1907—08	1908—09	1909—10	1910—11
Potter	Potter	Potter	Potter	Potter
33572	41567	48502	57209	68220

I de forløbne 11 Maaneder af indeværende Aar er der ordineret 74161 Potter, altsaa en vedblivende større Stigning er vedblivende tilstede. Hvad Grunden hertil er, skal Udvalget ikke udtale sig om.

Fattigvæsenets og Alderdomsvæsenets Lægeudgift i 1910—11 har saaledes, bortset fra Special-Lægebehandling, været:

Læge til Fattiggaarden og »De gamles Hjem«.....	4500 Kr.
Formeldte Lægehjælp til de i Byen boende, henholdsvis 11102 Kr. og 5605 Kr.....	16707 »

21207 Kr.

Sammenlignes denne Udgift med den tilsvarende Udgift:

I O d e n s e — jfr. vedlagte Skrivelse af 8. ds. — er Udgiften dersteds 2250 Kr.
og saa er vedkommende Læge i Odense endda tillige Læge ved Kommunens Børnehjem.

I F r e d e r i k s b e r g — jfr. vedlagte Skrivelse med Bilag af 8. ds. er Udgiften til de i Hjemmet boende 5690 Kr.

I A a l b o r g — jfr. Skrivelse af 9. ds.: vil Lægeudgiften, naar Maksimumslønnen for Kommunalægerne opføres, blive (incl. Fattiggaard og Alderdomshjem) 3620 Kr.

I R a n d e r s — jfr. Skrivelse af 9. ds. synes den tilsvarende Udgift (altsaa incl. Fattiggaard og Alderdomshjem) højst at være 1300 Kr.

I H o r s e n s — jfr. Skrivelser af 9. ds. og 8. ds. synes der ikke for Fattigvæsenets Vedkommende at være nogen videre Udgift, da Distriktslægen besørger denne Praksis; for de alderdomsunderstøttedes Vedkommende er der frit Lægevalg, men Honoraret for enkelte Personer er der 4 Kr. aarlig, her 8 Kr. Der synes efter Svarskrivelsen ikke at være Spørgsmaal om ekstra Betaling i visse Tilfælde for de alderdomsunderstøttede.

Sammenligningen mellem nogle Byer med Hensyn til Antallet af Trængende, der i 1910

—11 har været tilstaaet »alene Lægehjælp«, ser saaledes ud:

Aarhus	Odense	Aalborg	Randers
708	22	119	4

Naar Antallet i Aarhus er saa stort, skyldes dette utvivlsomt, at Lægerne i høj Grad henvise de trængende til at søge Lægehjælp gennem Fattigvæsenet, og dette Forhold maa jo siges at staa i Forbindelse med Ordningen: Det fri Lægevalg.

At Medicinforbrug m. v. ogsaa bliver større, naar der er mange Læger, end naar der er fastansatte Læger, siger sig selv, — ligesom at Arbejdet, særlig paa Fattigvæsenets Kontor, i høj Grad er bleven forøget ved den nuværende Ordning.

Herefter maa det formentlig siges, at Lægeordningen, som den nu er, er dyr for Kommunen, og at selve Udgiften til Læge er betydelig højere her end den er i andre Kommuner. Det synes derfor, at der er en Del, der taler for, at Udgifterne ved den ny Ordning ikke blive forøgede ved yderligere Krav fra Lægernes Side. Hvad særlig de Punkter, der nu ere foreslaaet forhøjede, angaar, skal Udvalget alene til Punkt 2 bemærke, at det synes at kunne faa en betydelig Rækkevidde og medføre en uberegnelig betydelig Udgift.

Endnu vil man oplyse, at Udgiften til Læge-Specialbehandling (Klinikophold ikke medregnet) ved Fattigvæsenet her har været:

1906—07	1907—08	1908—09	1909—10	1910—11
1965 Kr.	2227 Kr.	3157 Kr.	3497 Kr.	4379 Kr.

I 1910—11 var Udgiften:

i Odense	138 Kr.
i Aalborg	645 »
i Randers	0 » «

Formanden forelagde Indstillingen og fremhævede den store Forskel paa Lægeudgifterne her og i de andre i Fattigudvalgets Skrivelse anførte Byer. Skulde Indstillingen blive vedtaget, vilde Lægeforeningen antagelig gaa ind paa Ordningen for et Aar. Forhaabentlig vilde den i Indstillings Slutning omhandlede Anmodning til Lægerne have nogen Indflydelse, og man vilde saa til næste Aar kunne se, hvorledes man skulde stille sig overfor det hele Spørgsmaal. At vende tilbage til den gamle Ordning med et begrænset Antal fastlønnede Læger vilde sikkert blive meget billigere, men vilde paa den anden Side ogsaa betyde et beklageligt Tilbageskridt.

Harald Jensen kunde ganske slutte sig til Formandens Beklagelse over, om man skulde blive nødsaget til at vende tilbage til den gamle Ordning, idet den nuværende var langt mere tilfredsstillende for Smaafolk; men paa den anden Side var det rigtigt, at man var kommet meget højt op med Udgiften. Det var beklageligt, om Lægerne skulde misbruge Ordningen, men Fattigudvalget var i hvert Fald klar over, især for en Læges Vedkommende, at Lægerne forstod at skrive Regninger. Man kunde ganske slutte sig til Indstillingen.

Indstillingen vedtoges.

3. (J. Nr. 29-1912). Indstilling fra Budgetudvalget om at **afbryde Forsyningen af Gas og Elektricitet for de skattepligtiges Vedkommende, som ikke betaler deres Skat**, uagtet de godt kan.

Formanden mindede om, at Spørgsmaalet om, hvad der kunde gøres overfor de skattepligtige, som ikke vilde betale deres Skat, uagtet de godt kunde, tidligere om end mere forbigaaende var blevet drøftet. Som Middel til at tvinge disse

Folk havde man fremhævet dels Offentliggørelse af deres Navne og dels at afbryde Forsyningen af Gas og Elektricitet til dem. Budgetudvalget havde nu anmodet Kæmneren og Fuldmægtig West, der i Regelen fungerede som Kongens Foged, om at gennemgaa Restancelisten for 1910 - 11 for at se, hvor stort et Beløb det drejede sig om, hvis de paagældende kunde tvinges til at betale, og efter de Herres Mening faldt ca. 8000 Kr. eller godt 35 % af Restancelistens 22000 Kr. paa Folk, der godt kunde betale, hvis de vilde. Taleren havde ventet, at der skulde kunne faas endnu mere ind, men Kæmnerens og Fuldmægtig Wests Opgivelse beroede jo ogsaa paa et Skøn. Skønt der altid maatte være nogen Betænkelse ved at gaa til et saadant Skridt som at afbryde Forsyningen af Gas og Elektricitet, mente Udvalget det dog værd at gøre et Forsøg, hvorved der i hvert Fald kunde jages en Skræk i Livet paa vedkommende skattepligtige, saaledes at Forholdet fremtidig kunde blive noget bedre.

Møller fandt det rigtigt at gøre noget overfor disse Folk, men var ikke ganske sikker paa, at den foreslaaede Vej var den bedste. At afbryde Forsyningen af Elektricitet vilde næppe faa større Betydning i ret mange Tilfælde, og Afbrydelse af Gasforsyningen vilde let føre til, at vedkommende gik over til at bruge Komfurer, saaledes at Tabet i Virkeligheden blev endnu større for Kommunen. Derimod vilde det sikkert være bedre at overgive Fordringerne til en 2—3 Sagførere til Inkassation paa den Betingelse, at hvor der intet blev inddrevet, fik Sagføreren intet Salær. Desuden skulde Belysningsvæsenets Regulativ brydes, hvis man vilde standse Forsyningen af Gas og Elektricitet til dem, der ikke vilde betale deres

Skat. Dette var dog nok lovligt, naar Byraadet vedtog det.

Formanden mente at vide, at den af Hr. Møller foreslaaede Fremgangsmaade tidligere var blevet forsøgt uden godt Resultat. Taleren troede heller ikke, den vilde hjælpe, idet han ikke indsaa, hvorledes en Sagfører skulde kunne opnaa mere end Fogeden, naar denne udførte Fogedforretningerne samvittighedsfuldt, hvad sikkert fuldt ud var Tilfældet.

Simonsen kunde ikke tænke sig, at en Sagfører kunde udrette noget, hvor Kongens Foged havde maattet gaa med uforrettet Sag. Taleren var Tilhænger af at tage saa haardt fat som muligt paa disse skattepligtige og mente, at det bedste Middel var at offentliggøre hele Listen over dem, der godt kunde betale deres Skat, men ikke vilde. I en anden By var en saadan Offentliggørelse forsøgt af et Blad paa dettes eget Initiativ, uden at det havde medført Ulemper for andre end vedkommende skattepligtige. Her vilde det vist være haabløst at vente, at Bladene selv skulde paatage sig Sagen, men hvis Byraadet overlod Bladene Listen til Offentliggørelse og altog Ansaret derfor, skulde Taleren ikke betænke sig paa at tage sin Del af Ansaret. Blot det at Sagen blev behandlet for aabne Døre, saaledes at Navnene mulig kunde blive læst op, vilde sikkert øve en betydelig Virkning. Budgetudvalget havde imidlertid ikke kunnet enes om Offentliggørelse, men var nøjedes med det foreliggende Forslag, som Taleren meget kunde anbefale. De vedkommende Folk stod i uafviklet Gældsforhold til Kommunen, saa det kunde ikke forlanges, at denne vedblivende skulde levere Gas og Elektricitet til dem.

J a c o b s e n fandt det rigtigt at gøre et Forsøg paa at ramme disse Folk. Det var urimeligt, at disse skulde gaa for at være pæne Mennesker og saa samtidig have Lov til at unddrage sig deres Skattepligt. At de skulde gaa over til at bruge Komfurer og Petroleum, var der næppe større Fare for, da de fleste slet ikke kunde undvære Gas. Paa Listen fandtes flere Beværtere, og de kunde i hvert Fald ikke.

M ø l l e r mente ikke, man skulde kaste Vrag paa hans Forslag, før det var prøvet. En kendt Overretssagfører havde i hvert Fald forsikret Taleren, at han var vis paa at kunne faa et endog ret stort Beløb ind paa den Maade.

M i k a e l J o h a n s e n troede ikke, at den af Hr. Møller anviste Vej var fremkommelig, og var heller ikke sikker paa, at det kunde nytte at afbryde Forsyningen af Gas og Elektricitet. Det rigtigste vilde derimod være saa hurtigt som muligt at anmode Købstadforeningen om at henstille til Landstingets Udvalg for Forslaget om den ny kommunale Skattelov at indsætte en Bestemmelse i Loven om, at gifte Koner kunde sættes i Skat eller gøres ansvarlige for Mandens Skat. Det var en stor Skandale, at der kunde findes Restauratører og Restaurationsbestyrere paa Restancelisten, og man burde henstille til Politiet at tage alvorligt fat paa de Folk. Maaske kunde man ogsaa anmode Ligningskommissionen om saa vidt som muligt at passe paa ikke at sætte Folk i Skat, der intet ejede.

M o u s t e n havde ladet sig fortælle, at Skatte-lovsforslaget indeholdt en Bestemmelse om, at Hustruen kunde udpantes for Mandens Skat. Budgetudvalget havde vist været enigt om, at Sagen skulde have været behandlet for aabne Døre, hvad

Taleren ansaa for det probateste. Det vilde sikkert være heldigt at lukke for Gas- og Elektricitetsforsyningen til de paagældende Folk, da i hvert Fald Gas ikke kunde undværes ret mange Steder. Derved vilde man ej heller bryde Belysningsvæsenets Regulativ. Et andet Forhold, der ikke før var blevet fremhævet i denne Sag, var, at en Del rent pro forma havde deres Møbler paa Lejekontrakt, saaledes at der ikke kunde gøres Udlæg i dem.

Formanden bemærkede, at han i Budgetudvalget kun havde lovet at overveje, hvorvidt Sagen skulde behandles i et offentligt Møde. Hans Overvejelse havde imidlertid ført til, at Sagen denne Gang kom for i et lukket Møde. Dog skulde han ikke have saa meget imod, at man næste Gang behandlede Sagen i et offentligt Møde.

Jakob Jensen havde i den senere Tid været ked af de lange Dagsordener for lukkede Døre, men forstod dog godt, at Formanden denne Gang havde ansat den foreliggende Sag til Behandling i et lukket Møde. Taleren henstillede at følge Hr. Mikael Johansens Forslag om at gaa til Regering og Rigsdag med Henstilling om, at Hustruer med Ægtepagt kunde sættes i Skat. Næste Gang kunde Sagen maaske behandles for aabne Døre. Alene det, at Borgerne saa, at Byraadet gik til et saa aggressivt Skridt, vilde sikkert aabne Øjnene paa adskillige af disse Folk. Taleren syntes godt om Hr. Møllers Forslag, men skulde, da det ikke syntes at finde Tilslutning, ikke udtale sig videre derom. Det foreliggende Forslag var ogsaa ret probat, men man burde dog vist give de paagældende Folk en vis Frist, inden man afbrød Forsyningen af Gas og Elektricitet til dem, og Taleren skulde derfor henstille

til Kasseudvalget først at skrive til dem, at saafremt de ikke inden en bestemt Dag betalte deres Gæld til Kommunen, vilde Udvalget anmode Belysningsvæsenet om at lukke for Gas og Elektricitetstilførselen til dem.

S a m u e l s e n havde intet imod at følge Forslaget. Den foreliggende Restanceliste var for 1910—11, saa der var nu gaaet et Aar siden Udløbet af det paagældende Skatteaar, men der maatte vel kunne sættes en kortere Frist for Restancen f. Eks. $\frac{1}{2}$ Aar. Hr. Møllers Forslag var vist ikke saa galt, da det nok kunde befrygtes, at Fogeden let vilde komme til at gaa vel forretningsmæssigt frem. Taleren kunde ganske slutte sig til Hr. Jakob Jensens Forslag om at give de paagældende en vis Frist, inden man lukkede af for Gassen eller Elektriciteten, og han kunde godt ønske Sagen behandlet for aabne Døre, saaledes at Pressen fik Adgang til Restancelisten.

F o r m a n d e n bemærkede, at Budgetudvalget maatte overveje Fremgangsmaaden, inden man gik videre. Taleren havde intet imod at gøre et Forsøg med at lade en Sagfører prøve paa at inddrive nogle af Beløbene. Den ene Form udelukkede jo ikke den anden. At lukke for Gas- og Elektricitetstilførselen virkede hurtigst, hvis det overhovedet virkede, men hvis ikke kunde man prøve med en Sagfører.

H a r a l d J e n s e n syntes, man burde forsøge begge Veje. At gaa til Regering og Rigsdag med det af Hr. Mikael Johansen fremsatte Ønske om Hustruens Ansvarlighed for Mandens Skat behøvedes ikke, da Taleren sad i Landstingets Udvalg for Statsskatteoven, hvorefter jo den kommunale Beskatning til Dels rettede sig, og gerne

der skulde henlede Opmærksomheden paa Forholdet.

J u l. A n d e r s e n kunde give Hr. Jakob Jensens Forslag om at indrømme de paagældende en Frist sin Tilslutning. Det var urimeligt, at Kommunen skulde gaa tabt af de ret store Beløb paa Grund af manglende Villie hos disse skattepligtige, saa noget burde der gøres. At lukke for Gas og Elektricitet virkede sikkert bedst og hurtigst, da disse to Artikler praktisk talt ikke kunde undværes. I mange Ejendomme fandtes ikke engang Komfur. Taleren troede ikke, man fik noget ud af at overgive Fordringerne til Sagfører. Da det beroede paa et rent Skøn, hvem der kunde betale og hvem ikke, burde alle have Paamindelse.

M i k a e l J o h a n s e n takkede Hr. Harald Jensen, fordi han vilde tage Sagen om Hustruers Skat op i Landstingsudvalget, men vilde dog foreslaa, at man allerede næste Dag anmodede Købstadforeningens Bestyrelse om at tage Sagen op. Denne Anmodning burde desuden bilægges med Oplysning om en Del af de værste Tilfælde, hvor man ved Hjælp af Ægtepagt unddrog sig Skattepligten. Taleren henstillede atter at anmode Politimesteren om at gøre alt, hvad der kunde gøres, mod de paa Restancelisten opførte Beværtere. Han havde intet imod, at man prøvede paa at antage en Sagfører og forsøgte at lukke for Gas og Elektricitet, ligesom han heller intet havde imod at behandle Sagen for aabne Døre. Alle Midler burde søges.

J a k o b J e n s e n kunde tænke sig, at man helt kunde undgaa at foretage Fogedforretning og i Stedet straks lukke af for Tilførsel af Gas og Elektricitet, naar Skatten ikke indgik. Han var

enig med Hr. Jul. Andersen i, at alle Restanter burde behandles ens.

J. C Petersen mente, at der burde foretages noget meget alvorligt. Det var for megen Stads at gøre af disse Folk at skrive til dem, et Avertissement i Bladene om, at hvis Skatten ikke blev betalt, vilde der blive lukket for Gas og Elektricitet, maatte være tilstrækkelig. Alle burde have ens Behandling.

Christensen fraraadede at give alle Restanter ens Behandling, da Arbejdsløshed og Sygdom jo dog kunde forhindre nogle fra at betale. Ved at lukke for Gas og Elektricitet, kunde man ikke ramme ugifte Folk; overfor saadanne kunde man derimod anvende Sagfører.

Samuel sen syntes dog, der burde tages Hensyn til, om de skattepligtige i Virkeligheden intet ejede, idet det jo dog skete, at Folk, der ingen Skatteevne havde, blev sat i Skat.

Jacobsen var overbevist om, at kun ganske enkelte af de paa Restancelisten opførte ikke kunde betale deres Skat.

Formanden skulde gerne tale med Politimesteren om de opførte Beværtere. Det var vel nærmest Restaurationsbestyrere, der tænktes paa.

Indstillingen vedtoges. Det vedtoges derhos at anmode Købstadforeningens Bestyrelse om at henlede det paagældende Landstingsudvalgs Opmærksomhed paa Ønskeligheden af, at der i eventuel Skattelov tages Bestemmelse om, at gifte Koner, der har Ægtepagt, kunne sættes i Skat, eventuelt gøres ansvarlig for Mandens Skat.

4. (J. Nr. 34—1912). Indstilling om Bortgivelse af **Friplads ved Aarhus Husmoderskole** til Ellen Mailand Hansen.

Indstillingen vedtoges.

5. (J. Nr. 561—1911). Andragende fra Lærerinde Anna M. Nielsen om **Dispensation fra Skolelovens § 13.**

Anbefaledes.

6. (J. Nr. 529—1911). Andragende fra Ingeniørassistent Galthen om **Forandring af Pensionsanciennitet.**

F o r m a n d e n meddelte, at Galthen ønskede sin Pensionsanciennitet regnet fra den 1. April 1902, da han begyndte at gøre Tjeneste hos Stadsingeniøren, i Stedet for fra den 1. April 1905, da han blev fast ansat. Skønt Galthen de 3 Aar ikke havde været fast ansat, mente Budgetudvalget dog ikke, der kunde være noget i Vejen for at indrømme den ønskede Anciennitet, da Ansættelsen dog havde ført til fast Ansættelse.

S a m u e l s e n haabede, at Budgetudvalget vilde se lige saa velvilligt paa en Sag af lignende Art, som Belysningsudvalget i de nærmeste Dage vilde komme med.

Indstillingen vedtoges.

7. (J. Nr. 12¹—1912). Indstilling om Tildeling af forskellige **Alderdomsunderstøttelser.**

Indstillingen vedtoges.

8. (J. Nr. 41—1912). Indstilling fra det til Udarbejdelse af en ny Vedtægt for Aarhus Brandvæsen nedsatte Udvalg om **Opsigelse af Brand- og Bygningsinspektør Springborg** til Fratrædelse den 31. Oktober d. A.

F o r m a n d e n vilde gerne gøre opmærksom paa, at Brand- og Bygningsinspektøren næppe gyldigt kunde opsiges til Fratrædelse den 31. Oktober. Saa vidt det kunde ses, forelaa Indstillingen i Henhold til Vedtægten af 1894, hvori stod, at enhver kommunal Embeds- eller Bestillingsmand kunde opsiges med 6 Maaneders Varsel til Fra-

trædelse en 1. Maj eller 1. November. I 1909 havde man imidlertid vedtaget en Ændring, hvorefter enhver kommunal Embeds- eller Bestillingsmand, der er ansat med Aarsløn, kunde opsiges med 3 Maaneders Varsel til Fratrædelse en 31. Marts, 30. Juni, 30 September eller 31. December, dog at for de nu ansatte, som er ansat med anden Opsigelsesfrist, forbliver de tidligere trufne Bestemmelser at være gældende. Denne sidste Bestemmelse maatte komme til Anvendelse for Brand- og Bygningsinspektøren, der var ansat i Henhold til Instruks af 1877 med et halvt Aars Opsigelse til en 1. April eller 1. Oktober. Taleren skulde paa Grundlag heraf foreslaa Udvalget at tage Sagen tilbage.

Harald Jensen skulde indrømme, at Udvalget havde handlet efter Vedtægten af 1894 og ikke havde været opmærksom paa Instruksen af 1877 og Ændringen af 1909. Det kunde derfor tage Sagen tilbage.

Sagen gik tilbage til Udvalget.

9. (J. Nr. 36—1912). Fra Udvalget for Alderdomsunderstøttelse forelaa følgende Indstilling til **Besættelse af Pladsen som Forvalter paa De gamle Hjem:**

1. Byraadsmedlem Marinus Petersen.
2. Kvartermester Jepsen.
3. Overbetjent Hansen.
4. Opsynsmand A. Johansen.
5. Inkassator M. C. Christensen.

Olesen forelagde Indstillingen og meddelte, at Overbetjent Hansen umiddelbart før Byraads-mødet havde trukket sin Ansøgning tilbage og som Motiv hertil anført, at Stadslæge Lunddahl bestemt havde fraraadet ham at søge Pladsen paa Grund af de Ulemper, han endnu havde efter et Knivstik,

han havde faaet under sin Tjeneste for nogle Aar siden. Udvalgets Flertal anbefalede at vælge Marinus Petersen, som det vidste, man vilde være udmærket godt tjent med. Taleren havde samarbejdet med Marinus Petersen gennem en Snes Aar og kunde forsikre, at hans hele Færd var præget af en Soliditet, man absolut kunde stole paa. Til Anbefaling for Marinus Petersen tjente desuden den Tillid, der var vist ham fra hans Fagforening, og det, at han stod som Formand i Arbejdernes Fællesorganisation. Dertil kom, at Marinus Petersen havde en støt og sindig Maade at optræde paa, at han paa udmærket Maade forstod at forhandle, og at han sad inde med en Menneskekundskab, der gjorde ham ypperlig egnet til Posten. For hans Hæderlighed og Retskaffenhed behøvedes der ingen Anbefaling. Udvalgets Flertal havde i det hele den sikre Overbevisning, at man ved at vælge Marinus Petersen vilde sætte den rette Mand paa den rette Plads.

Carl Laursen kunde ikke slutte sig til Udvalgets Flertals Forslag om at vælge Marinus Petersen, men vilde foreslaa at vælge Kvartermester Jepsen, der var indstillet som Nr. 2. Personligt satte Taleren stor Pris paa Marinus Petersen, men han kunde ikke gaa med til at ansætte en Mand, der var 52 Aar gammel, og han var sikker paa, at havde Marinus Petersen ikke været en betroet Mand og Byraadsmedlem, vilde Udvalgets Flertal heller ikke gøre dette. Det Princip, der laa til Grund for Talerens Forslag om at vælge Jepsen, var, at naar en Ansøger i Forvejen var ansat i Kommunens Tjeneste, og man var tilfreds med ham samt fandt ham egnet til den ledige Post, burde man forfremme ham ved at ansætte ham i den. Slagtehusinspektør Knudsen havde

overfor Taleren anbefalet Jepsen, som ogsaa var en rolig, elskværdig og sindig Mand, hvilket havde stor Betydning for denne Plads. Jepsen havde endvidere været i Kommunens Tjeneste i 18 Aar. For et Aars Tid siden havde Jepsen været alvorlig syg, antagelig som Følge af Kulde og Træk paa Slagtehuset, men formentlig vilde han endnu kunne virke i en Aarrække, hvis han blev overflyttet i en anden Plads. Desuden var Forholdet mellem Inspektør Knudsen og Jepsen vist ikke det allerbedste, saa ogsaa af den Grund vilde den sidstes Forflyttelse være heldig. Det mentes vist, at Jepsen var for flink og god overfor Slagterne, men netop disse Egenskaber gjorde, at han passede godt til at omgaas de gamle paa Alderdomshjemmet. Endelig kunde det anføres, at Jepsen havde de bedste Forudsætninger for at kunne paase, at der blev leveret gode Varer til »De gamles Hjem«, saaledes at den Historie om Levering af ukontrollerede Pølser, som for en Tid siden havde fundet Sted paa Hjemmet, ikke let kunde gentage sig, hvis Jepsen fik Forvalterpladsen.

M i k a e l J o h a n s e n kunde ganske slutte sig til Hr. Carl Laursens Anbefaling af Jepsen. Det havde hidtil været Koutume, at Kommunens veltjente Funktionærer rykkede op, naar der var Lejlighed dertil, og det Princip skulde man ikke bryde. Man plejede desuden ikke at ansætte Folk, der var saa gamle som Marinus Petersen. Gjorde man det nu, maatte man ogsaa gøre det i andre Tilfælde. I og for sig kunde Taleren godt anerkende, at Poster som Forvalterpladsen blev anvendt som Retræteposter for udslidte Borgere, men hidtil havde man i hvert Fald ikke brugt en saadan Fremgangsmaade. Det var Talerens Opfattelse, at man vilde være udmærket godt tjent med Jepsen.

O l e s e n kunde ikke se rettere, end at det var en Anbefaling for Marinus Petersen, at han var en betroet Mand. Det, Udvalgets Flertal lagde mest Vægt paa, var at faa en Mand, man kunde stole paa, og det var det sikker paa at faa, hvis Marinus Petersen fik Pladsen. Enhver kunde kontrollere Varerne, der blev leveret til »De gamles Hjem«, naar man blot vilde se efter. Principerne for Ansættelse under Kommunen havde vist været stærkt svingende, saa det var ikke værd at fordybe sig i det Spørgsmaal.

S i m o n s e n maatte som Formand i Slagtehusudvalget tage bestemt Afstand fra Hr. Carl Laursens Udtalelse om, at Forholdet mellem Slagtehusinspektøren og Jepsen ikke skulde være godt. At Inspektøren anbefalede Jepsen, tydede da heller ikke paa et mindre godt Forhold. Ligeledes maatte Taleren tage Afstand fra den Anskuelse, der syntes at ligge i Hr. Carl Laursens Udtalelse, og som gik ud paa, at en Mand, der havde opnaaet sine Medborgeres Tillid i saa høj Grad, at han var kommet i Byraadet, skulde staa bag de lønnede Funktionærer i Tilfælde som det foreliggende. Rent bortset herfra vilde Taleren imidlertid sige, at han ikke troede det muligt at faa en bedre Mand til Forvalter ved »De gamles Hjem« end Marinus Petersen. Angaaende Spørgsmaalet om Alderen bemærkede Taleren, at man ikke i denne Plads kunde ansætte en Mand i Begyndelsen af Trediverne. Endelig tilhørte de fleste af Beboerne paa »De gamles Hjem« Arbejderklassen, og ingen havde som Marinus Petersen nydt Arbejdernes Tillid, og ingen kendte som han, hvad der rørte sig i Arbejderkredse.

J a k o b J e n s e n bemærkede i Anledning af Hr. Carl Laursens Udtalelse om, at Jepsen skulde

være for mild overfor Slagterne, og at dette skulde kvalificere ham til Forvalterpladsen paa »De gamles Hjem«, at Jepsen var sat til at kontrollere Slagterne, og at der i den Henseende ikke maatte være Tale om at øve Mildhed, naar Kvartermesterposten skulde varetages paa rette Maade. Paa »De gamles Hjem« skulde der øves Kontrol med, at de gamle fik, hvad de skulde, saa det var ogsaa her Paapasselighed, der forlangtes. Iøvrigt kunde enhver let se, om Pølserne var stemplede af Slagtehuset eller ej. Naar Hr. Mikael Johansen omtalte Forvalterpladsen som en Retrætepost for udslidte Borgere i Forbindelse med Marinus Petersens Alder, skulde Taleren bemærke, at han netop mente Marinus Petersen i den Alder, da han kunde udføre det bedste Arbejde. Erfaringen bevirkede, at den ældre Mand baade lettere og hurtigere fandt ud af en Situation end den yngre, og netop paa »De gamles Hjem« kunde der let komme saadanne Situationer, hvor Erfaring og Menneskekundskab vilde være af stor Betydning. For Resten skulde et vist Parti tale saa sagte om at ansætte udslidte Borgere. Endelig vilde den ældre Mand blive langt den billigste med Hensyn til Pension. Til Princippet om Forflyttelse af Funktionærer kunde anføres, at den nuværende Forvalter var blevet forflyttet fra anden Stilling, men det havde man dog vist fortrudt, da Forvalter Andreassen ikke havde vist sig Byraadets Tillid værdig, idet han ikke blot havde set gennem Fingre, men endog taget Returkommission. Taleren kunde give Marinus Petersen den aller bedste anbefaling.

Møller var sikker paa, at ingen personligt havde noget imod Marinus Petersen. Han var til dels enig med Hr. Jakob Jensen i, at en Mand paa 52 Aar var i sin bedste Alder, men det var dog

ogsaa givet, at en saadan Mand ikke havde mange gode Arbejdsaar tilbage. Blev Marinus Petersen ansat, vilde der skabes et Præcedens. I Udvalgene havde man altid været noget betænkelige ved at anbefale Folk over de 50 Aar til Ansættelse. Taleren var ikke enig i, at det vilde være billigst at ansætte en Mand paa 52 Aar; hvis 2 var lige dygtige, den ene 52 Aar og den anden 35 Aar, vilde han ogsaa af Hensyn til den pekuniære Side vælge den sidste. Havde Marinus Petersen været i 40erne, vilde han efter Talerens Skøn have været bedre egnet til Pladsen. Ej heller maatte det glemmes, at jo ældre Folk man antog, jo tiere maatte der skiftes. I pensionsberettigede Stillinger burde Folk, der var over 50 Aar, ikke ansættes. Det var meget rigtigt, at en Mand ikke skulde straffes, fordi han var valgt ind i Byraadet, men i Almindelighed vilde det dog vist være sundest ikke for ofte at vælge Byraadsmedlemmer til Kommunens faste Pladser. Taleren anbefalede slutte-
lig Jepsen, som han syntes var udmærket anbefalet.

Clemen sen syntes, Udvalget havde været lidt uheldig med Anbefalingerne for saavel Marinus Petersen som Jepsen, og mente det let blandt de mange Ansøgere at finde Folk, der var bedre kvalificerede til Posten. Taleren nærede den aller største Tillid til Marinus Petersens Hæderlighed og Dygtighed, men det saa nu engang ikke godt ud at tage Kommunens Funktionærer ud af Byraadets Midte. Jepsen var ganske vist varmt anbefalet af Slagtehusinspektøren, men Taleren havde dog nogen Grund til at tro, at Anbefalingen var fremkaldt derved, at Inspektøren gerne vilde af med Jepsen.

M i k a e l J o h a n s e n erindrede om, at man fra Flertallets Side ved Ansættelsen af Skattekon-

torbestyreren havde talt i en helt anden Tone om Aldersspørgsmaalet. Blandt Ansøgerne til Forvalterposten var der 12 af Kommunens Funktionærer, og alle kunde sikkert gøre god Fyldest i Pladsen.

J a k o b J e n s e n kunde ikke erindre, at der havde været nogen Divergens ved Besættelsen af Skattekontorbestyrerposten. Den megen Tale om Marinus Petersens Alder forundrede Taleren, da han havde hørt Folk, der for Tiden sad i Byraadet, anbefale at indstille Folk paa 58 Aar til Overlærere, uagtet man dog skulde mene, at det netop var af stor Betydning, om en Overlærer ved Ansættelsen havde en lang Aarække for sig. Iøvrigt havde man ogsaa flere Eksempler paa, at Folk i 40 Aars Alderen havde taget deres Afsked med Pension. Hovedsagen for Taleren var imidlertid, at han vidste Marinus Petersen i Besiddelse af en sund og god Karakter og af Evner til at omgaas de gamle.

O l e s e n fremhævede som Udvalgsflertallets Hovedformaal at faa en solid Mand. Skulde Pladsen betragtes som en Avancementspost, havde Opslaget været anderledes. For øvrigt kunde Taleren oplyse, at en af de Funktionærer, der søgte Pladsen, havde søgt at paavirke Taleren til Gunst for sig ved at love Gentjeneste f. Eks Kaution eller lignende ved given Lejlighed. Den Slags var man ogsaa sikker paa ikke at møde hos Marinus Petersen. Udvalgsflertallets Standpunkt ved nu at indstille en ældre Mand til Forvalterpladsen var ganske analog med dets Standpunkt, da Læge Grauer blev ansat som Læge ved Hjemmet.

C a r l L a u r s e n udtalte, at de samme gode Egetiskaber, som var blevet fremhævet for Marinus Petersens Vedkommende, i lige saa høj Grad

kunde fremhæves for Jepsens. Jepsen var en absolut hæderlig, retskaffen og ubestikkelig Mand. Det syntes, som dog et af Slagtehusudvalgets Medlemmer, Hr. Clemensen, ikke var ganske uvidende om Forholdet mellem Slagtehusinspektøren og Jepsen. Hvorvidt Inspektørens varme anbefaling skyldtes Lyst til at komme af med Jepsen, skulde Taleren ikke komme ind paa, men man turde dog nok gaa ud fra, at Inspektøren ikke vilde anbefale en Mand saa varmt, naar han ikke var tilfreds med ham. Hvis Marinus Petersen havde været i 40erne, vilde Forholdet have været noget andet. Sluttelig anbefalede Taleren atter Jepsen, der sikkert vilde varetage Posten paa bedste Maade.

Møller bemærkede, at Hr. Jakob Jensens Sammenligning med Overlærerne holdede noget, da der her var Tale om en Nyansættelse, medens det ved Indstillingen til Overlærerpladserne havde drejet sig om at anbefale en i Forvejen pensionsberettiget Lærer til Overlærer.

Jakob Jensen maatte dog gøre opmærksom paa, at Pensionsspørgsmaalet ingen Betydning spillede for Kommunen ved Ansættelse af Overlærere, da Kommunen ikke udredede Overlærernes Pension.

Marinus Petersen valgtes.

Udenfor Dagsordenen meddelte

10. Jakob Jensen, at han, straks efter at Udvalget i Anledning af Kulstrejken var blevet nedsat, havde faaet Tilbud om en Ladning Kul fra England til 20 sh. pr. Ton, hvis vedkommende Skib kunde være ladeklart inden 28. Marts. Da Forholdene ikke formede sig saaledes, at Arbejdet kunde genoptages til denne Tid, gled dermed Akcepten ud af Verden. Taleren havde imidlertid vedblivende staaet i Rapport med England og

gjort Formanden bekendt med Forholdene der. Da Taleren saa havde faaet Meddelelse om, at Damperen »Vera«, som skulde have fragtet den omtalte Ladning, fremdeles vilde vente og se, om Forholdene vilde arte sig saaledes, at vedkommende Firma kunde tilbyde Kul, havde han spurgt, om det kunde tilbyde en Ladning Gaskul af den Sort, Aarhus Gasværk brugte. Der var saa kommet Meddelelse om, at det var umuligt at levere saadanne Kul, og Taleren havde derefter spurgt, om Firmaet saa ikke kunde levere en Ladning prima Lassodiekul. I Forgaars var der da kommet Telegram, hvori Firmaet tilbød en Ladning til 22,6 sh. pr. Ton samt meddelte, at »Vera« var ladeklar, og at Ladningen formentlig kunde afskibes mellem 20. og 25. April. Taleren havde derefter henvendt sig til Formanden med Spørgsmaal, om man ikke kunde enes om denne Forretning, saaledes at den Forretning, Taleren repræsenterede, optog en mindre Del af Ladningen, og efter Samraad med Formanden havde Taleren da i Aftes telegraferet til England: »Akceptere prima Lassodie 21«, og i Dag var følgende Telegram kommet: »Ordnet Vera«. Af denne Ladning paa 1100 Tons vilde Byraadet altsaa kunne disponere over mellem 800 og 900 Tons, hvis det godkendte, hvad Formanden og Taleren havde foretaget. Prisen var kun 1 sh. over, hvad der havde været Udsigt til at købe for sidste Gang, saa man vilde sikkert gøre Befolkningen en Tjeneste ved at antage Ladningen. Det havde været ganske umuligt at sammenkalde Udvalget i Aftes, da Forretningen skulde afgøres, og Formanden og Taleren var da gaaet ud fra, at de havde Udvalgets Sanktion, naar de kunde handle heldigt. Sluttelig henstillede Taleren til Byraadet at godkende Forretningen.

M o u s t e n ansaa Forretningen for heldig og god. De Udvalg, der brugte den Slags Kul, kunde sende Meddelelse til det nedsatte Udvalg, saa Kullene straks kunde køres til de forskellige Institutioner, naar Skibet ankom.

F o r m a n d e n var ikke sagkyndig paa dette Omraade, men kunde, efter alt hvad man havde hørt den sidste Tid, ikke se andet, end at Prisen var god. Det vilde være rigtigst, at Udvalgene opgav, hvor store Kvantiteter de ønskede, saaledes at Kullene kunde køres til dem lige fra Skibet.

J a k o b J e n s e n bemærkede, at der ingen Avance blev for den af ham repræsenterede Forretning, idet Kommunen og denne hver skulde betale sin forholdsvisse Del.

S i m o n s e n betegnede Forretningen som god og spurgte, om Kullene ikke kunde oplagres paa en Plads ved Elektricitetsværket, hvor Udvalgene saa kunde afhente dem.

M i k a e l J o h a n s e n oplyste, at Vandværket havde været nødsaget til at forsyne sig med 100 Tons.

C h r i s t e n s e n udtalte, at de Kul, der ikke blev aftaget af andre Udvalg, kunde gaa til Belysningsvæsenet, hvor der var udmærket Brug for dem.

